

Nemzetpolitikai összefoglaló

2015. 31. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Ponta: Orbán bántó és provokáló alak

Victor Ponta sértőnek nevezte a magyar miniszterelnök Romániával szemben tanúsított magatartását. A román kormányfő Orbán Viktor tusnádfürdői beszédét értékelv elmondta, a maga részéről „bóknak” tekinti, hogy a kormányra kerülése, 2012 előtti jobbközép román kabinetekkel Orbán Viktor együtt tudott működni. Az MTI által idézett szociáldemokrata politikus „bántó és provokáló alaknak” titulálta Orbán Viktort, hozzátéve, hogy ő viszont nem akar felülni a provokációnak, nem akar olajat önteni a tűzre. A műsorvezető kérdésére, hogy akkor mi a megoldás arra, hogy Orbán Viktor „évente idejön, és úgy táncoltatja az embereket, mintha Románia kormányfője lenne”, Ponta azt mondta: a megoldás a román választóknál van, akiknek nem kell a magyar miniszterelnök kedvére való kormányt elfogadniuk Bukarestben. A műsorvezető tudni akarta, szokott-e olyasmit tenni Ponta Magyarországon, mint amit Orbán Viktor tesz Romániában. Válaszában a román kormányfő elismerte, hogy egyszer részt vett egy MSZP-rendezvényen, ám – mint mondta – ő „tiszteletet tanúsított” a magyar szomszédokkal szemben. Műsorvezetői felvetésre Ponta helyeselte, hogy a román külügyminisztérium vasárnap szót emelt a magyar kormányfő Facebook-oldalán közzétett tusnádfürdői fotók ellen. Orbán Viktor oldalán kéttucatnyi hangulatkép jelent meg az erdélyi szabadegyetemről: az egyik felvétel egy jelvényáros portékáját ábrázolja, aki Nagy-Magyarország térképét megjelenítő kítűzőket is árul, másutt pedig székely zászlók láthatók. A magyar Miniszterelnöki Sajtóiroda szerint történelmi, míg a román külügyminisztérium szerint revizionista jelképek szerepelnek a magyar kormányfő közösségi oldalán.

Régi-új zászlót kapott Kovászna megye

A Kovászna megyei önkormányzati képviselő-testület az országban elsőként szavazta meg az új zászlótörvény alapján a megye lobogóját csütörtöki ülésén. Amint az várható volt, a román pártok képviselői nem szavazták meg a vonatkozó határozatot, mivel szerintük a lobogón fellelhető szimbólumok nem képviselik a Kovászna megyei román közösséget. Tamás Sándor, a megyei tanács elnöke felszólalásában arra emlékeztette a testületet, hogy 2008-ban teljesen szabályosan már elfogadták a megyezászlót, azt négy év után támadta meg Codrin Munteanu akkori prefektus, és a brassói táblabíróság neki adott igazat, arra hivatkozva, hogy nincs törvény, amely a helyi zászlók elfogadását szabályozza. „Az ország nagyon sok megyéjének és településének már akkor volt saját lobogója, csak Kovászna és Hargita megyének nem lehetett. Az igazságszolgáltatás kettéosztotta az országot” – mondta a háromszéki politikus. Tamás hangsúlyozta, a jogszabály szerint két változatot kell előterjeszteni, ezeket – akárcsak a korábban elfogadott zászlót – Szekeres Attila heraldikus tervezte. Végül a kék-arany változatot három ellenszavazattal elfogadták, azt jóváhagyásra be kell terjeszteni a közigazgatási minisztériumhoz, amely kikéri az országos heraldikai bizottság véleményét is.

Előfordulhat, hogy Háromszéken EMNP-sek és MPP-sek is indulnak az RMDSZ-listán

Az Erdélyi Magyar Néppárt Kovászna megyei önkormányzati frakciója csatlakozott az MPP és az RMDSZ megyei együttműködési egyezségéhez, mondta el a Transindexnek Tamás Sándor. A Kovászna Megyei Tanács elnöke elmondta, az együttműködés megkötése nem váratlan fordulat, hanem egy folyamat része. „Az év elején az RMDSZ testületén belül, majd a nyilvánosság előtt is elmondtam, hogy meggyőződésem, csak együtt tudunk sikereket elérni. Együtt, azaz az emberekkel, az emberek pártján, együtt a magyar politikai szervezetekkel, Erdélyben. Hiszen látjuk, hogy mi történik az országban, geopolitikai értelemben a térségben, világosan látszik az, hogy Bukarestnek egyre inkább az a szándéka, hogy megszorítson, vagy ahogy nálunk mondják, a hámat reánk rakja. Éppen ezért egyetlen megoldás van, ha összefogunk nemzetpolitikai kérdésekben is. (...) Noha különböző világnézetünk, politikai meggyőződésünk van, nemzetpolitikai ügyekben együtt kell működni. Ennek az együttműködésnek az egyik gyakorlati megvalósítása pedig az önkormányzati és a parlamenti választásokon való részvétel. Az MPP-vel kötött együttműködésünknek része a megye fejlesztési stratégiájának gyakorlatba ültetése, ennek követése, része továbbá a nemzeti szimbólumaink megvédése, kiteljesítése, és része ennek az együttműködésnek a 2016-os önkormányzati és parlamenti választásokon való olyan megoldás keresés, amely az imént említett összefogást eredményezi, ehhez csatlakozott ma az EMNP megyei önkormányzati frakciója is” - mondta el Tamás Sándor. Kérdésre válaszolva a megyeitanács-elnök elmondta, akár az is elképzelhető, hogy Háromszéken mindkét választáson EMNP-s és MPP-s jelöltek is indulnak az RMDSZ listáin. „Mindenre nyitottak vagyunk, amely a közösségünk ügyét előbbre viszi és megnyugtató módon rendezi az emberek előtt is”.

Az Erdélyi Magyar Néppárt háromszéki szervezete egy közleményben egyértelművé tette, hogy nem tér ki a jövő évi választásokra az a megállapodás, amelyet csütörtökön Kovászna Megye Tanácsának ülésén kötöttek a megyei RMDSZ-szel. Az EMNP megyei szervezete közölte, az RMDSZ és MPP frakciói által régebben megkötött együttműködési megállapodás azon pontjaihoz csatlakozott, amelyek nemzetpolitikai kérdésekben, a nemzeti szimbólumok védelmében, illetve a magyar közösség jogainak csorbítási kísérletei ellen való közös fellépést szorgalmazzák. Balázs Attila, az EMNP megyei elnöke és Benedek Erika, az EMNP megyei tanácsi frakciójának vezetője leszögezték: „a megállapodás a megyei tanácsi magyar frakciók közötti, a megyei tanács keretei közötti tevékenységre vonatkozó közös akció-együttműködés, nem egy politikai, netán választási protokollum”. Az Erdélyi Magyar Néppárt háromszéki szervezete ugyanakkor pozitív fejleményként értékelte, hogy esély nyílik a három politikai alakulat közötti együttműködésre a közösséget érintő fontos kérdésekben.

Bősön a lakosság népszavazáson utasította el a menekülttábor újbóli megnyitását

A népszavazáson a település megközelítőleg 4300 szavazásra jogosult polgárának 58,43 százaléka vett részt, így a referendum érvényes volt - jelentette be a szavazatok összesámolását követően a népszavazási bizottság elnöke. A reggel héttől este hétig tartó voksoláson a résztvevők 96 százaléka igennel, 4 százaléka pedig nemmel válaszolt a referendum egyetlen kérdésére, amely így hangzott: „Ellenzi Ön egy ideiglenes menekülttábor létesítését Bősön, a Szlovák Műszaki Egyetem épületében?” A népszavazás nem ügydöntő, vagyis annak eredménye semmire sem kötelezi a menekülttábor újraindításáról döntést hozó belügyminisztériumot, amely erre korábban közleményben is felhívta a figyelmet. Bősön azután írták ki a népszavazást, hogy a helyiek és a többi környékbéli település lakói körében komoly tiltakozáshullámot váltott ki annak a híre, hogy a belügyi tárca újra kívánja nyitni a településen 2009-ig működő és akkor bezárt tábort. A belügyminisztérium Bősre ideiglenesen 500 - korábban az ausztriai traiskircheni táborban elhelyezett - migránst készül áttelepíteni. A migránsok ideiglenes szlovákiai elhelyezéséről július 21-én Bécsben írt alá megállapodást Robert Kaliňák belügyminiszter osztrák kollégájával. A megállapodás és a migrációs tábor várható újraindítása ellenérzéseket váltott ki a helyiekben, akik leginkább saját biztonságuk miatt aggódnak, illetve azért is, mert úgy vélik, a turisták szemében csökkenhet az idegenforgalmi bevételekre is számító település attraktivitása. A népszavazás eredménye a helyi közhangulat alapján „borítékolható” volt, kérdésesnek inkább a választói részvétel aránya számított: a csaknem 60 százalékos viszonylag magasnak számít, tekintve, hogy a településen a mostanit megelőzően egy alkalommal már rendeztek népszavazást a kilencvenes években, akkor a község várossá nyilvánításáról dönthettek volna a helyiek, ám a referendumon csak a voksolásra jogosultak 47 százaléka vett részt, így az nem volt érvényes. A belügyminisztérium még pénteken bejelentette, hogy a bósi táborba már augusztusban megérkezik a migránsok első, 250 fős csoportja, a fennmaradó 250 migránst pedig szeptemberben helyezik át. A népszavazást követően a Magyar Közösség Pártja nyilatkozatot adott ki, melyben felszólította a belügyminisztériumot, hogy vegye figyelembe a lakosok akaratát. A belügyminisztérium a község bevonása nélkül döntött úgy, hogy Bősön menekülteket helyez el - emlékeztet a párt. „Ez a döntés jelentős kockázattal jár, hiszen a bósi tábor egy olyan duzzasztógát és erőmű mellett van, amelynek biztonsága kiemelt figyelmet érdemel. Bármilyen ezzel kapcsolatos cselekmény súlyos következménnyel járhat az egész Csallóköz, sőt Mátyusföld településeire nézve. Azt sem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy Szlovákia-szerte több ilyen intézmény van, amelyek csaknem üresek, s éppen a bósi táborba helyezik az újonnan érkező migránsokat”.

A kormány elfogadta a VMSZ részarányos foglalkoztatásra vonatkozó javaslatait

A szerbiai kormány és a parlament illetékes szakbizottsága elfogadta a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) köztársasági parlamenti képviselőinek a részarányos foglalkoztatásra vonatkozó módosítási javaslatait, így azok már részét képezik a közszférában dolgozók maximális számának meghatározásáról szóló törvény és közszférában dolgozók nyilvántartásáról szóló törvény javaslatának. A VMSZ módosításjavaslatairól tehát nem kell majd külön szavaznia a képviselőháznak, a törvényjavaslat elfogadásával automatikusan ezekre is rábólintanak a képviselők. Pásztor Bálint, a Vajdasági Magyar Szövetség frakcióvezetője szerint ez a vajdasági magyar politikum 25 éves célkitűzésének megvalósulását jelenti, ugyanis ezek után a leépítések és a munkaerő-felvétel folyamatában figyelembe kell majd venni a lakosság nemzeti összetételét, a kisebbségek megfelelő arányát és a beszélt nyelveket. Amennyiben a képviselőház elfogadja a törvényjavaslatokat, lehetőség nyílik majd arra, hogy az állam a közalkalmazottak nemzeti hovatartozásáról nyilvántartást vezessen, ez pedig a VMSZ szerint elengedhetetlen feltétele annak, hogy a gyakorlatban közép- és hosszabb távon haladást lehessen elérni a részarányos foglalkoztatás terén. Közlése szerint a nyilvántartás 2016 szeptemberében áll majd fel, viszont a másik törvényben az szerepel, hogy az elbocsátások és az esetleges munkaerő-felvétel esetében figyelembe kell majd venni a lakosság nemzeti összetételét, a nemzeti kisebbségekhez tartozók megfelelő arányát, illetve a hivatalos nyelveket, amelyek használatosak az önkormányzatok területén.

Varga László parlamenti képviselő szerint a VMSZ-t az elmúlt nyolc évben nem az jellemezte, hogy a vajdasági magyarok érdekeivel ellentétes törvényekre szavazott volna. Most azonban úgy látja, ennek a veszélye fenyeget. Varga László szerint a kormányban a legminimálisabb szándék sincs arra, hogy teljesüljön a Szerb Haladó Párt és a VMSZ koalíciós megállapodásának 7. pontja, amely a kisebbségek közszférabeli részarányának a növeléséről szól. „Ezért, nem felel meg a valóságnak, hogy bármilyen áttörés következett volna be a részarányos foglalkoztatás kérdésében. Éppen az ellenkezője történt. Bebizonyosodott, hogy nem számíthatunk áttörésre. Legalábbis egyelőre nem” – véli Varga, aki a fentiek tudatában levelében arra kéri frakciótársait, „hogy gondolják meg újra, hogy a megszavazzák-e azt a törvényt, amelynek következményeként a közszférában dolgozó magyar emberek százas nagyságrendben válnak munkanélkülivé. És történik majd mindez a SNS-VMSZ koalíciós megállapodás megsértésével”.

Varga László a VMSZ-ből való esetleges kizárása esetén sem mond le képviselői mandátumáról

Varga László, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) köztársasági parlamenti képviselője akkor sem mond le a mandátumáról, ha a párton belül ellene folyó fegyelmi eljárás végén

kizárják a VMSZ-ből. Varga az Újvidéki Rádióknak nyilatkozva közölte: ha kizárják a párt jelenleg öttagú frakciójából, akkor független képviselőként tevékenykedik majd a megbízatása végéig. Varga László elmondása szerint ügyét kedden tárgyalta a VMSZ fegyelmi bizottsága, ő csak az ülés elején volt jelen, amikor is megkérdőjelezte az eljárás jogszerűségét, s nem tudja, mikor kapja kézhez a döntést. Véleménye szerint mindennek a célja a megfélemlítés, mivel a VMSZ-ben előtérbe került az izomból való politizálás, s általában nem kérik ki az intézményvezetők meg a szakemberek véleményét. Mint mondta, olyan közvélemény alakult ki, amely ráerősít a negatív tendenciákra. A képviselő megerősítette, nem látja értelmét annak, hogy újabb magyar párt jöjjön létre, ehelyett arra lenne szükség, hogy újraszerveződjön a vajdasági magyar közélet. Kitért arra is, hogy ülésről ülésre hibák jellemzik a Magyar Nemzeti Tanács munkáját, és az egyik ilyen a Végrehajtó Bizottság bukásához vezetett, tette hozzá. A szerbiai parlament uniós integrációs bizottságának alelnökeként Varga reálisnak tartja, hogy Belgrád az év végéig megnyissa a csatlakozási tárgyalások fejezeteit. A jövő év januárjában lesz két éve, hogy formálisan megkezdődtek a csatlakozási tárgyalások, és a halogatás nyomán csökkenhet a közvélemény támogatása – figyelmeztetett Varga László az Újvidéki Rádióknak nyilatkozva.

Behívókat kézbesítenek az ukrán-magyar határátkelőkön

A Beregszászi Hadkiegészítő Parancsnokság munkatársai a határőrökkel közösen katonai behívókat kézbesítenek az országból kiutazó hadköteles ukrán állampolgároknak az Asztély és Beregsurány közötti ukrán–magyar határállomás sorompója előtt. „Katonai behívókkal egészségi alkalmassági vizsgálatra hívjuk a mozgósítás alá eső férfiakat. Azt, hogy az érintett személy hadköteles korú-e vagy sem, szemre állapítjuk meg. Amíg a határőrök ellenőrzik a dokumentumait, addig mi kiállítjuk a behívót” – mondta el a hadkiegészítő parancsnokság munkatársa. Eddig már több tucat behívót kézbesítettek. Arra, hogy milyen jogszabály alapján osztják így a behívókat, csak azt a választ adták, hogy „a főnökség utasítására” cselekednek. Az érintett állampolgárok az elégedetlenségüknek gyakran hangot adnak, nem akarják átvenni a behívót, de van, aki megértést tanúsít. A jelenleg is zajló hatodik mozgósítási hullámban a Beregszászi Hadkiegészítő Parancsnokság 80 személyt köteles mozgósítani. Mint kiderült, hasonló módon osztogattak behívókat más kárpátaljai határátkelőkön is. A parancsnokság munkatársai saját tevékenységüket törvényesnek tartják. Oleg Vinnickij, a megyei hadkiegészítő parancsnokság parancsnoka még májusban kijelentette, hogy nem lát semmi törvénysértőt abban, hogy a behívókat a határátkelőkön kézbesítsék ki. Volodimir Janko, Kárpátalja főügyésze ezzel szemben abszurd dolognak tartja a behívók államhatáron történő kézbesítését. Az Ukrán Hadügyminisztérium hivatalos honlapján közzétett tájékoztató szintén előírja, hogy a katonai behívókat csak otthon, a munkahelyen vagy az oktatási intézményekben lehet kézbesíteni.